

НАРОД

БРОЈ 15 ЛЕПТА

БРОЈ 15 ЛЕПТА

«Народ» излази сваког дана по подне.

Рукописи се не враћају.

Штампариа се налази у улици Коломбо број 6.

Огласи и белешке наплаћују се по погодби.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

Редакција је у улици Коломбо број 6.

У РУМУНИЈИ

Одговарајући на здравствено-чланова комитета Француска-Румунија, на једном ручку у Једисејским Пољима, Т. Јонеско, бив. румунски министар, рекао је 18. јула 1918, између осталих: «... ја сам дошао у Француску, јер у Румунији немачкој сад се не може дисати...»

У ово неколико речи све је речено о стању у Румунији, које је завладало после закљученог мира. То стање је из дана у дан подржавано у толико више што је у Румунији спроводен један најсуровији начин експлоатације од стране Немаца. Непопштено црпљење народног богатства нарочито је дирало осетљиве стране румунског сеоског становништва. Ово је у толико теже падало што у румунском народу живи осећање, да он није покорен и побеђен у овоме рату, него је био доведен, у правом смислу те речи, у немогућност да се брани и да развије своје снаге. Осећање, које има снажан човек на самртном часу.

У Румунији и после закљученог мира влада уверење, да је садањи положај Румуније привремен и да ће се дефинитивно решити онда кад и сви проблеми, који произиђу из овог рата.

Све то чини Румунију врло подложном догађајима, који се дешавају ван њених граница.

Нарочито су имали утицаја на духове у земљи успеси Савезника на Западу, а посебице успела офанзива на нашем фронту. Још у почетку савезничких

успеха немачка је штампана обраћала нарочиту пажњу на покрете, који су се почели означавати у народу.

Поред изјаве Маргиломана, данашњег румунског министра председника, у Парламенту, да му изгледа: «као да је неко лудило обухватило земљу, те при сваком успеху Савезника на Западу нестрпљиво своје наде потхрањује», ваља истаћи и тврђење листа «Нордајче Цајтунг», у коме се одреци до речи каже: «има неколико времена да се води озбиљна пропаганда за устанак у румунским областима, које су окупиране од немачких трупа. Пропаганди је циљ да Румунија понова стане на страну Споразума.»

Али нарочито од почетка офанзиве на нашем фронту покрет духова у Румунији обележава се све јаче. То констатују и дописници листова, како неутралних тако и немачких. Нема сумње, да ће капитулација Бугарске имати да појача покрет у Румунији, и то у толико више, што пораз Бугарске значи слабост Немачке и Аустрије. Ослобођење наше територије, нема сумње, да ће бити топло поздрављено од пријатељског и савезничког народа, јер у колико то за нас значи велику срећу, у толико за Румуне значи велику наду.

ПРЕ КАПИТУЛАЦИЈЕ

Рим. — «Епока» прима из Цириха следеће појединости о капитулацији Бугарске:

»Пре него што је бугарска влада признала свој пораз и пре него што је одлучила да предузме познати корак, Фердинанд је затражио у Берлину 200.000 људи појачања. Немачка је то одбила, пошто није била у стању да задовољи свог савезника, због великог притиска, који врше Савезници на њу на западном фронту.

Фердинанд је одговорио да у том случају он неће остати у Бугарској, већ ће Малинову дати овлашћење да према својој увиђајности реши ствар.

Малинов је одмах сазвао

седницу министарског савета и шефове опозиције и пристанком престолонаследника Бориса одлучио да Бугарска затражи оно, што се десило, признајући да је побеђена.

У ЈАШУ И ЦАРИГРАДУ

Цирих. — Из Јаша: Одржан је ратни савет под председништвом румунског краља.

Цирих. — Из Цариграда: Султан је сазвао ратни савет. Претресаће се ситуација створена капитулацијом Бугарске.

НА МАЉЕДОНСКОМ ФРОНТУ

Коминике Савезничких армија на Истоку

Солун. — Наше су предстраже дошле у додир са аустро-немачким снагама између Куманова и Ниша.

На осталом делу фронта ништа важно.

Монета у Србији

Министарство финансија са Бр. 35052 од 17. тек. м. телеграфским путем доставља следеће:

»Министарски Савет Бр. 35052 данас решио:

1. — На ослобођеној територији привремено дозвољена циркулација свих монета савезничких држава поред српског новца.

2. — Званичан курс страног новца за српски јесте за француске франке и грчке драхме сто за сто динара, за талијанске лире сто за деведесет динара.

3. — Одобрава се да војне касе на ослобођеној територији могу одмах разменити свима официрима, војницима и чиновницима по списковима овереним од стране команданата пукова и њима равних старшина других команди француске франке у српске динаре по курсу осамдесет осам за сто динара.

Обрачун за ове размене извршиће оперативне јединице са Врховном Командом а друге установе и команде са Благојичким одељењем Министарства Војног. Врховна Команда и Благојички одељење обрачунаће се затим са Министарством Финансија, коме ће се сви спискови размена доставити. Максимум за размину једном лицу у износу једномесечне плате без других додатака.

4. — Издавање плата, дневница, повчане хране и свих других принадлежности биће од првог октобра у српском новцу за све војне и цивилне установе и команде, које се налазе на српској територији.

5. — Све државне касе овлашћене су примати по курсу «ал пари» све врсте сатног сребрног, никленог и бакарног новца свих савезничких држава.

Господин Министар Финансија депешом Бр. 35052 од 19. септембра ове године изводео је доставити следећу одлуку Министарског Савета:

»Односно непријатељских монета Министарски Савет Бр. 35052 решио:

1. — Да се привремено дозволи циркулација непријатељског бугарског, аустроугарског, немачког новца на нашој територији по званичном курсу од осамдесет — 80 динара за сто — 100 лева или круна или марака.

2. — Да се изврши попис свега непријатељског новца који се налази на ослобођеној територији.

3. — Попис ће вршити по општинама полицијске власти срески начелници или њихови заступници уз сарадњу председника општине једног грађанина и овај посао има се извршити у најкраћем времену у колико је то могуће а не дуже од месец дана.

4. — Спискове пописа новца означеног цифром и словима потврдиће по закључку председник општине и једног грађанина са полицијским органом који ће чувати спискове код себе.

5. — Приликом пријаве новца одмах ће полицијски органи вршити размину у присуству председника општине и једног грађанина непријатељски новац заузет и то свакој породици до највише хиљаду — 1000 динара по курсу 80 динара за 100 круна, лева или марака. У спискове пописа новца убележити су име извршених размена поред сваког имена.»

АСКИТОВ ГОВОР

Лондон. — Говорећи о рату и миру на састанку либералног националног савеза у Манчестру, Аскит је између осталог рекао: «Што је већа наша вера у коначну победу,

то више морамо будно пазити, да наше безпримерне жртве не буду узалудно изгубљене. Треба да нам оне осигурају један искрен мир, који ће засновати нову међународну политику, «оковавши због свагда фурију рата». А под искреним миром ја разумем мир, којим би свет постигао циљ, за који се боримо. Једини мир, који ми хоћемо, јесте мир, који ће обезбедити све народе велике и мале против опасних и штетних амбиција и који ће обезбедити право за све

да одлучују о својој судбини.»

ПОСЛЕДЊА ШЕТЊА

Берн. — Из Беча: Цар Карло је примио у нарочиту аудијенцију грофа Тису по његовом повратку из Босни. Тиса је реферисао цару, о утисцима са пута по Босни. Затим је Тиса на дуго разговарао са министром спољних послова бароном Буријаном и са заједничким министром финансија Шницмилером.

Мађарски политички кругови приписују велику важност састанку грофа Тисе са царем Карлом.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Париз. — Све више и више се битка генерализује, пробудили су се и мирни сектори. Армије генерала Релисона и Дебенеа ушле су у акцију: прва се вјерно, а друга јуно од Сен Кантена.

Белгијска војска потпуногута енглеским снагама, заузела Диксид, прешла познате висове Пасландела и тако ослободила Ипр, од кога је непријатељ био удаљен 15 километара.

Енглеске су трупе једноставно околале Камбре са севера и трупе се по улицама вароши. Између Камбреа и Сен Кантена Енглеви су форсирали канал Еско, на чијој се источној обали налазе главне одбране Хинденбургове одбране Сигфридове линије.

Јужно од Сен Кантена армија Дебенеа увлачи се у ходиш између Соме и Оазе. Немачке су линије дикле пробијене између њихова два главна ослоња. Источно од Оазе, генерал Манжен, напредујући и утврђујући се у долини Елете и на Швен де Дам поставља у дејство батерије, које ће теško загрознити повлачење немачких трупа, које се још држе, на истоку, на Вели.

Немачки су губитци ујасни. Заробљеници се од неколико дана броје на десетине хиљада, број мртвих је много већи.

Битка, која је у јеку, изгледа као да је битка уништења, из које ће немачка војска дефинитивно изаћи умањена и растурена тако да ће се више тешко моћи да прибере.

Лондон. — (Званично) Французи су ушли јуче у Сен Кантен. Немци дају још отпора на источним ивицама вароши, али су Французи свуда стигли на линију канала и прешли су Гоши.

У јутро пре француског уласка у варош, приметиле су се јаке експлозије.

На фронту Камбре-Сен Кантен, трећа и четврта енглеска армија у додору су са непријатељем. Немци, у очајном напору да зауставе напредовање, бацају људе у борбу без обзира на губитке.

На јужном делу бојног поља, Енглеви су проширили своје напредовање кроз широки пролом учињен у Хинденбурговој линији. На овом фронту Енглеви су

ФЕЛТОН

МАКС И АЛЕКС ФИШЕР:

МИШЉЕЊЕ ПРОСПЕРА МАРИЈОЛА

— Ала мора, да је ово добро! рече она самој себи. Баш грдна штета што ова три и по гроша нису моја!

Два минута доцније Жозефина се упути пешке броју 17 улица Монмартр. У својој десној шаци уместо три и по гроша, држала је сада седам парчади чоколаде.

Ушавши у предсобље редакције «Зоре», она ослови момка, који је стајао крај врата: молим вас дајте ово ово писмо господину Пушу. Баш у том тренутку прође ходником лично сам господин Пуш.

— Шта је то? Неко писмо? Од кога је?
— Шаље вам господин Фардо, промрмља Жозефина.

Господин Пуш отвори коверат и на његовом лицу се опрта изненађење. Како то? Ова жена му вели да је писмо од господина Фардо-а? он то свакако није сањао. Међутим, потписник писма није био Фардо, већ Маријол. Обрађивши се Жозефини он је запыта:

— Ви велите да вам је г. Фардо, главом господина Жан Фардо, наредио да ми ово писмо предате?

Жозефина прогутала парче чоколаде које је сисала, па сва збуњена одговори:

— Да, баш господин Фардо... овај, како да кажем... и јесте и није. Ако баш желите знати, ево шта је ствари:

— Господин Фардо ми је

нардио, да ово писмо однесем у улицу Светих Отаца. Ја сам, међутим, мислила да је то све једно, зар не? и донела сам га овамо. Што се тиче брзине будите уверени, да сам га одмах донела, ама баш се нигде нисам задржавала.

Јутрос сабајле, господин Жан Фардо претресајући своју пошту, наиђе на једно сиво писмо, на чјој доњој страни беше штампано великим словима: «Редакција Зоре». Кад господин нема никакве везе спази, он поскочи од радости.

— Свршено! Морам признати, да нисам дуго чекао на одговор. Моје писмо уродило је жељеним плодом. Нема сумње, траже ми другог чланака!

У коверти пађе два листића. Грозничавом журбом отвори први. Одмах познаде рукопис директора Пуша. Писмо је гласило:

»Поштовани господине, Веома смо вам захвални што сте били тако љубазни, те сте нам доставили мишљење о нашем «Разговору са председником општинског одбора» извеснога господина, Проспера Маријола.

Све нам вели, да је тај господин Маријол један од ваших личних пријатеља! Жао нам је веома, међутим, што смо принуђени, да о том господину свакојак мислимо. Оно што је позитивно, то је, да тај господин нема никакве везе у својим мишљењима. За доказ нека вам послужу ово друго његово писмо, које вам достављамо...»

Још са већом ујурбањом Фардо дограба другог хартију, на којој одмах познаде рукопис свога пријатеља Маријола. Она је гласила:

»Господине директоре, Да грозног чланка, који

је угледао света у вашем јутрашњем броју. Мислим, да ћете ме разумети, тиче се «Разговора са председником општинског одбора», који је потписао неки Жан Фардо.

Благи Боже, којим језиком управо пише тај господин? да ли сенегалским или кинеским, или можда есперантом?

Дозволите ми, да вам учиним једну малу примедбу. Немојте у будуће, господине директоре, затрпавати ваш иначе интересантан лист и са таквим љубретом, са таквим страхотам!

У нади, да ћете ме поштедети, да у будуће читам у вашем цењеном листу интересну есејистину Жоржа Фардо-а, ја вас молим господине, да верујете да спадам међу ваше најверније читаоце.

Проспер Маријол
127. ул. Св. Отаца

ШАЛА И ЗАБАВА

На узаном колосеку Путњак (кондуктеру, пошто воз није стао на станици, где је требао да сиђе): «Али молим вас, шта то значи, да воз није стао на овој станици?»

Кондуктер (поверљиво): «Од пре осам дана машиниста и шеф те станице у завади су, не говоре.»

Рђаво владање

Председник општине у Х на питање начел. среског у С, каквог је владања грађанин П., одговорио је: «П. у свој општини ужива рђав глас. Веома често долази у опезу са законом. У врат о речево је између осталог, тужио је једном ирландом и суд општински и — добио је парницу.»

Сумњиво
У једном ресторану, стани гости за својим столом

поведоше разговор о болести шумара, који већ неколико дана не долази у њихово друштво. У тај разговор умеша се и ресторатер и рече: «И ја патим од те исте болести, али кад ме обузму болови, носим на грудима тазе мачију коју и то ми чини врло добром...»

Гост (за суседним столом чувши разговор): «Келнер! Донесите ми место порученог асчијег печења, кајгану од 3 јајета.»

Судија: «Месте ли свесни значења заклетве коју ћете положити?»

Сезлак: «Јесам г. судија! Ако се ја закунем, добићу парницу, ако се он закуне добиће је он!»

»Народ« прима огласе по умереној цени.

од 14 септембра имали борбе са 36 немачких дивизија и уништили их. Северно, Жонкур је заузет и непријатељ је збрисан на висоравни јужно од Лекасле. У току месеца септембра Енглези су у Француској задобили 66.300 заробљеника и 700 топова. У августу и септембру Енглези су задобили укупно 123.618 заробљеника и 1400 топова.

Лондон. — Камбре је у пламену. Ово је нови немачки злочин. Камбре, историјску варош, са свим њеним споменикама, Камбре, модерну варош са њеном индустријом, прождрире пламени вихор. Камбре је сада само једна огромна ажарена маса.

ИЗ РУСИЈЕ

Париз. — Руска је амбасада примила телеграм распис од 11 септембра, који је упутила влада на Уфе.

Овај телеграм, који је упутио шеф одељења за спољне послове код комитета чланова руске Уставотворне Скупштине овако гласи:

«Уколико су руске провинције ослобођене од бољшевичког јарма, органи легитимне привремене власти обнављају се и уједињују се, повргавајући се

комитету чланова Уставотворне Скупштине целе Русије на територији европске Русије, као и Сибирској привременој влади. Овај је комитет састављен од свих чланова Уставотворне Скупштине, који су дошли у Самару, изузев бољшевице и револуционарне социјалисте са леве стране.

Комитет уједињује све политичке странке, које остају верне Савезницима, одбијајући сваку помисао о сепаратном миру и консултантно не признаје уговор у Врест Литовску. Све ове странке одаучне су да наставе рат против бољшевице и Немачке а у савезу са Чехословацима.

Комитет чланова Уставотворне Скупштине целе Русије представља извор власти, наследивши руску привремену владу. Сада је варош Уфа седиште државног већа, коме припадају сви присутни чланови Уставотворне Скупштине, представници административних органа провинција, представници сибирске владе и представници странке револуционарних социјалиста, социјал демократа, уједињене народне слободе и групе руског препорода. Власт врши сенат од 5 лица, који су одговорни Уставотворној Скупштини, која је сазвана за 1 јануара 1919. под условом да ипсум од 250 чланова.

Морис пишући у «Дели Крониклу» вели: «Резултати победе коју су Срби однели постају свакога дана, можемо рећи свакога часа, све важнији.» После прегледа операција, генерал додаје: «Можемо бити потпуно сигурни да и сами Бугари као и њихови савезници појимају критичну ситуацију њиховог десног крила услед пробоја њиховог центра. Трка између победосних Срба и Бугара ка Снопљу од особито је интереса и пуна ентузијазма. Чињеница која нас особито хрести у овој ситуацији јесте очигледно попуштање морала у бугарској војсци. Овом искушењу не може промаћи никакво разочарење и према томе можемо се надати свеукупно.

Бугари се боре готово непрекидно 6 година и није чудновато што су сити рата и што не мисле ни о чему другом до о својим кућама и њиховим добрима. Али оно што је чудновато јесте, што се морал српске војске коју се бори исто толико, само непрекидније и под много тежим приликама, одржао тако сјајан.

«Дели Мел» вели: «До сада је увек постојала опасност или чак извесност да Немци, користећи се својим унутрашњим комуникацијама не пренесу на време појачања да омету савезничке ударе. Са јединством команде и доласком америчке војске ова је опасност отклоњена. Непосредни резултат јесте што је Немачка изгубила сваку моћ да доминира југоисточном Европом и Истоком, посредством својих лутака Бугарске и Турске. Победа на Балкану јесте дојојан такмац осталих савезничких успеха. Србија више не постоји као што је рекао кајзер, показала је да је још жива и то још како жива.

Палестина је се претворила у сруцију и затрпала Турке.

Сада је посебно прихватити ударце задате на разним позорницама, ваљајући ударац, захваљујући јаким снагама маршала Фоша, на јаким тачкама западног фронта.

(Р. пресбиро)

Дневне Вести

ДОЛАЗАН ГРЧКОГ КРАЉА
Грчки краљ Александар допутоваће данас у Солун.

† АНДРА НИКОЛИЋ
У Паризу је умро Андра Николић, бив. председник Народне Скупштине. Пок. Николић је био министар у више прилика и играо је видну улогу у нашем политичком животу.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНЦУСКИ КОМИНИКЕ
На фронту северно од Беле Француске трупе, настављајући своје напредовање, заузеле су Лоавр.

На сектору Невилете, један немачки противнапад остао је без резултата.

У Шампањ борбе, започете јуче после подне, продужиле су се у вече. Француске су трупе заузеле Шалранж. Немачка је пешадија покушала да одбаци Французе из шуме јужно од Орфеја, у коју су Французи ушли. У три маха, сломили смо немачке нападе.

Французи су задржали све своје добитке и нанели непријатељу тешке губитке.

Број заробљеника, које су Французи задобили, стално расте.

Јутрос у зору смо поново предузели нападе.

23 сата. — У предељу Сен Кантена биле су жестоке борбе у Хиндебурговом положају између Ледена и Сенкарта, где Немци дају врло јак отпор.

Више на југ, Французи су избили на железничку пругу и источно од Сен Кантена и борећи се,

Царинским чиновницима, који су приспели из Русије, као и сви царински приправници, који су у војсци и ван ове, да се јаве Царинској Делегацији у Солуну, Битољска ул. бр. 86. са тачном адресом и подацима о своме службовању.

ПРОДАЈА РАДОВА

Заједница српских избеглих жена извештава српски избеглички свет, да ће, почев од 19 овог месеца изложити продаји све израђене предмете као: мушки и женски веш, чарапе разне везове и друге женске радове.

Продаја ће се вршити у гради Керим Ефенди улица бр. 3, (филијал Управе Фондова) свакога дана од 9—11 пре и од 4—6 по подне.

напредовали су источно од предграђа Исла(?)

Французи су задобили око стотину заробљеника.

Северо-западно од Ремса Французи су освојили Кормиси, и стигли на канал између Консерве и Невилете.

У Шампањ, битка се наставља са једнаком жешћином. Французи су проширили своје добитке у пределу северно од Сом-Пн. Француске трупе, словивши немачки отпор, заузеле су вис Блан Мон и мајур Медах, на 5 километара северо-западно од Сом-Пн.

У току дана је пребројано 2.800 немачких заробљеника.

АМЕРИЧКИ КОМИНИКЕ

Америчке трупе у вези са француским трупама одбиле су непријатеља и заузеле...

Између Мезе и шуме Аргона уобичајена артиљеријска активност и рад патрола, у току којих смо задобили заробљеника.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Услед савезничких успеха у офанзиву у Фландрији и испред Камбреа и Сен Кантена и у-

след тешких губитака, које је претрпео покушавајући да одоли нашим нападима, непријатељ је принуђен, да почне повлачење великог обима.

Од Ланса до Армантиера непријатељ евакуише јако утврђене положаје, које је држао од почетка рововског ратовања и које је до сада бранио највећом упорношћу. Непријатеља у овом покрету узастопце прате наше трупе, које су у тесној и сталном додиру са непријатељским заштитницама. На фронту повлачења ми смо већ избили на главну линију Сент Огист Дуврен... Ла Басе, источно од Обера; западно од шуме Гревниер, и наше се напредовање наставља.

Синоћ је непријатељ напао на наше

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Париз. — На фронту изврсно. Трупе енглеско-белгијске иду ка Куртреу. На југу, армија Палмерова је на 2 миле пред Туркеном. Менив и Рулер у пламену су. Немци праве мостове на Мези.

Базел. — Хусарек је изјавио, да је капитулација Бугарске створила озбиљну ситуацију.

Лондон. — Енглези су јутрос напали на фронту од 8 миља, од Секара до Гуи. Напад је успео. Заузели смо Армантиер.

Париз. — Покрет у Румунији, против Немачке, расте. Немачке власти предузимају строге мере за угушење покрета.

Париз. — Летње време у Француској свршава се прекосутра, од када ће сви часови бити померени уназад за један сат.

Париз. — Држање Турске задаје велику бригу немачком јавном мњењу. Полуслужбена агенција об-

положаје северно од Камбре, али је био одбијен оставивши заробљеника у нашим рукама.

Јутрос су наше трупе поново предузеле нападе северно од Сен Кантена.

ИТАЛИЈАНСКИ КОМИНИКЕ

У Албанији. — 18 септембра италијанске трупе почеле енергично наступње на сектору између мора и Осума. Са узбраним наступањем, савладавши отпор непријатељских одељења, наше су колоне у вече заузеле Фиери, линију Семени од Стербази до моста Метали, вивове између Јавице и Бувалице и код Зитома на левој обали Осума. Јуче се напредовање проширило на целој сектору с обе стране Осума. Наше се предстраже приближују Берату.

Непријатељ се нагло повлачи у циљу, да избегне гоњење, палећи славањшта. Ипак смо задобили заробљеника и огромну количину материјала.

Париз. — Румунска званична штампа демантује вест аустријске штампе о некој измишљеној веридби румунског престолонаследника са Румункином гђицом Тици Ламбрино.

Царих. — Из Берлина: За канцелара је наменован баденски принц Макс.

Рим. — Пољске легације, образоване у Америци активно учествују на разним фронтима а јавља се такође, да ће ускоро стићи и у Италију један одред.

СРПСКИ ЗВАНИЧАН ИЗВЕШТАЈ

Стане 20. септембра
У току дана наше трупе потисле су после борбе свеже доведене аустро немачке делове и гоне их ка старој српско турској граници. Имамо око стотину заробљеника.

МАЛИ ОГЛАСИ

Сотир Јов. Ковдули хирург, зубни лекар, бивши професор гимназије, Игњатјева ул. бр. 384 до чесме Шедрибан. — Ординира од 8—12 пре п. и од 2—6 по подне. 8—10

НОВ ПРАКТИЧАН УЧБЕНИК француске конверзације и граматике

За самоуке, од Д. Алкалаја адв. из Београда, 11 олд. издање, цена др. 5.— продаје се у књижарама «Шумадија», ул. Егнатијева 77 и Ристивојевића код Беле Куле. 8—30

Чисти восак

Продаје се чисти восак првог квалитета за цркве у радњи Браће Петракоглу, Вардарска Капија, улица Св. Параскеве. Продаја на велико. 20

КОМЕНТАРИ ШТАМПА

Лондон. — «Дели Експрес» пише: «Постојала је некада у Великој Британији нека неодређена симпатија према Бугарској, коју су створиле њене борбе против Турске и која је била подржавана романтичном атмосфером која је окружавала кнеза Александра Багенберга. Сада када су улоге на Балкану изврнуте и када ће Бугарска без сумње морати скупо да плати свој савез са Немачком, подићи ће се без сумње велике вике у пацифистичким круговима да се са Бугарском поступа благо. Могуће је да бивша мешовита савезничка дипломатија могла спречити Бугарску да при-

ђе централним силама, али је све ово сада ван питања. Бугарска је пришла централним силама највише под утицајем жеље да освети свој пораз из другог балканског рата. Њене војске узеле су главна удела у опустошењу Србије, и Бугари су се понашали на свирепији начин него Немци. Јасно је да захтев повраћања и успостављења мора да се примени и на Бугарску онако исто као и на Немачку.

Када македонско питање буде решено неће се заборавити да Бугарска не одржава своју веру и своје традиције и да се спојила са Турчином.

Лондон. — Генерал

сачине умирућем бајном дану, али нека те то не плаши.

Тек што се пролеће распушило, а лени пролетњи, летњи и јесењи дани нису баш тако ретки!

Жак је пољуби. Није ни покушао да схвати смисао ових речи. Он је испрати до куће; враћајући се сам он премислише. Беше му загонетна туга ове младе плавке жене и нарочито њених неразумљивих одговора. Лијана му не беше ништа рекла о својем животу а и он сам није ни покушао да што сазна.

Он ју је замишљао удаћом, несрећно удаћом, и сматрао је, да је туга њеног срца била само одблесак душевних патњи, проузроковане присуством суруга. Тако премислилајући он закључи, да би било и одвећ глупо претрети сати детаљно ову жену, ко-

ју му је слепи случај баптио на пут и да је још најважније ценити љубав жене, које ју доноси онако какве су у ствари. Дошавши кући Жак леже у постељу и утопу у сан премислилајући о блаженим часовима као оно гурман кад мезети омиљена јела.

По други пут су се састали ван Париза. Беху и забрала Шату, да се тамо крај обала Севе шетају, да тамо себи приреде један дан безграничне среће, дијавне младости и заноса.

Рано јутра беху се нашли на станици Сен Лазар и беху се винули у поље као две тичице што трже нога срца била само одблесак душевних патњи, проузроковане присуством суруга. Тако премислилајући он закључи, да би било и одвећ глупо претрети сати детаљно ову жену, ко-

сутра дан. Кад се поткрепише, једући из истог тањира, пијући из исте чаше, они изађоше у поље, које се простираше дуж обале речних обала.

Беше радни дан. Шетаоци, весели недељни посетиоци речних излета беху веома ретки. Поље је било немо, скоро усамљено. Овде онде само виђаху се крај обала рибари у очекивању доброг лова. Само у даљини уздишаше се ошарчана високим дрветима барака Гренујер, опртавајући чудновату слику у лакој ариду разлог пролећа, налик на велику кошницу, напуштenu од пчела.

Жак и Лијана изаху кроз ливаде, проз шуме, тек пробуђене из зимског сна, нагрљени, не мислећи на свет, на ствари, које их окружавашу, предани сами себи.

Ноћ их изненади далеко од Шатуа. Осећаху се ми-

ло уморни. Сумаглица, која се подизаше са Сене и простираше се ниско по земљи, обухвати свежином њихова тела и они, опијени речима, погледама и пољупцима, имађаху доволно снаге да се врате ветим путем.

Вечерали су на самој речној обали.

Док су седели за столом били су мање весели по време дана.

Изгледало је као да се Лијана поново бацала у ону весту тугу, која је тако изненадила Жака прво вече њиховог познанства. Међутим овога пута туга његове пријатељице узбуни мало Жака. Он је осећао да му она задобија душу; да ће, најзад, мало фриволном интимитету следовати озбиљније пријатељство, јаче, снажније.

(Наставиће се)

ПОДЛИСТАК

МАРКИЗЕТА

— Роман од Фелисана Шансора — 25

Она је, сем тога, припремила своје драгану још једно изненађење, али чисто морално.

Враћајући се фијакером њему се она учини веома невесела. Одговарала му је веома тешко на питања и набегијала је са неком врстом дрхтаваце, његове заградаје.

Он схвати да је не треба запиткивати. Само је погледа једним дубоким и продирућим погледом, па затим, додирујући јој скорозуснице, мало пре тачно страшно а мало меланхолично, он јој шапу: «Зар не?»

Лијана га разумеде. Она се примаче Жаку и пригнивши се чврсто уз његов

она му рече:

— Пријатељу, ја вам изгледам чудновата. Вама изгледа, да сада, пошто сам задовољила каприс, која сам осећала према Вама, желим да што пре заборавим на тај луди час. Ви се варате и чините ми неправду. Ја Вас љубим, искрено, страшно.

Као да јој неки сини тетрет паде на прса, она заћута.

Затим, као пренута, она протговори неком бесном и дивљом брзином:

— Да, ја те љубим, ја те љубим! Али немој покушавати, да дознаш што год, немој ме питати. У мојој души се с времена на време појављују чисти туге,

Одговорни уредник Крета Љ. Милетић